

Hallásjavítás — műtéttel

Új igazgató a fül-, orr-, gégeklínikán

A SZOTE fül-, orr-, gégeklínikájának bejárata mellé nemrégiben, mindössze hat hónapja került ki a tábla: Igazgató: dr. Ribári Ottó. Az elhunyt dr. Szabon József utódjává — s egyetemi tanárnak is — 1977. november elsején nevezték ki. Ribári professzor a budapesti klinikán hallásjavító műtéseket végzett, s szegedi jelenléte máris meghonosította és fejlődésnek indította a fül-, orr-, gégeszét nálunk eddig kialakulatlan szakterületét.

Már a műtőben hallanak

Hogy a nagyothallást bizonyos esetekben műtéti úton gyógyítani lehet, az a külföldön munkálkodó Békési György fizikus professzornak köszönhető, aki 1960-ban orvosi Nobel-díjat kapott a hallószerv működésének tisztázásáért. Kutatásai nyomán az első operációt 1958-ban végezték a világon, s Közép-Európában az első között, 1960-ban a budapesti fül-, orr-, gégeklínika is követte a példát. Eleinte a hallócsontok rögzítését, az úgynevezett otosclerózist operálták. A nagyothallás igen gyakori formáját tökéletesen meg lehet gyógyítani. Korábban műanyaggal, ma tantál-dróttal pótolják a hallócsontot.

A nagyothallás másik típusa esetében hiányzik a dobhártya, s a hallócsontok is betegek. Ilyenkor a dobhártyát saját szövetéből vett anyagokkal, az izmot borító hártárvájjal pótolják. A beteg hallócsontokat a környezetéből vett csontokból alakítják ki. Ma már több ezer ilyen operációt végeztek el — sikerrel. Már a műtőben hallanak!

Ritka fejlődési rendellenesség, de előfordul: nincs hallójárat, dobhártya vagy hallócsont. Megnyugtató lehet az édesanyák számára, különösen ha idejekorán felfedezik csecsemőjükön betegségét, hogy ilyenkor is teljes rekonstrukciót lehet végezni. Ez a műtét különösen nagy gyakorlatot igényel. Bevezették a klinikán a hangszalagon, gégen levő elváltozások pontos megállapításának módszerét és gyógyító műtéseket is. Lehetőség van arra is, hogy a korai, rosszulindult daganatokat felfedezzék, és műtéti veszély, csontkítás nélkül eltávolítsák. Ha viszont szükséges, plasztikai pótlást végeznek.

Megelőzhető a némaság

Önkéntelenül is fölmerül a kérdés a laikusban is: hogyan lehet ilyen apró, szinte hozzáférhetetlen, jószerevével alig látható szerveket

gyerek hallássérült, az idejében végzett műtéttel el lehet kerülni, hogy süketnéma váljék belőle. Az érzékszerveket használni kell: ha a lovat bezárják a sötét bányába, és szemét nem éri fényinger — megvakul. Ha a csecsemő nem kap hang-ingeret — süketnéma lesz. A hallásgondozó állomásnak nagy szerepe lesz a zajkárosodás megállapításában is.

A klinikai orvos azonban nemcsak gyógyít, oktat, hanem kutatási ambíciói is vannak. Az épült adottságai lehetővé tették, hogy a harmadik emeleten kialakítsanak egy kutatólaboratóriumot, ahol elkezdődtek a közép- és belső füllel kapcsolatos vizsgálatok.

Világ-kongresszus hazánkban

Új ember, új város, új feladatok, új munkatársak és új baráti kör. Megkérdeztem a professzort, milyen a közérzete. Azt felelte: „A körülöttem dolgozó fiatalok lelkesek, bekapcsolódtak a közös munkába, a tudományos kutatásba. Az egyetem vezetőitől minden támogatást megkapok. Szabad időm eddig nemigen volt, de a teniszpартnereket már megtaláltam. Feleségem, lányom és fiam hamarosan követnek engem Szegedre... Mit mondjak? Elégedett vagyok.”

Aztán beszélt arról, mennyire szereti az operát, a hangversenyeket. No és a színházat. De aztán csak visszakanyarodtunk a munkára: nemrég jött haza Hamburgból, ahol beszámolt a hallásjavító műtetek tapasztalatairól, s igen nagy megtiszteltetés, hogy 1981-ben Magyarországon rendezik meg a Fül-, orr-, gége Világ-kongresszust, amelynek elnökévé választották.

Ch. A.

Megkezdődött a radiológuskongresszus

Az emberi szervezetről évről évre több ismeret birtokába jut az orvostudomány a különböző természetes és mesterséges sugárforrások — egyebek között a rádium, illetve a röntgensó segítségével. Ma a radiológia a betegségmegállapítás alapja: a diagnosztikai módszerek mintegy 80 százaléka nem választható el a különböző sugárforrásoktól. A Magyar Radiológusok Társaságának IX. kongresszusa — amelyet Medve László egészségügyi miniszterhelyettes nyitott meg csütörtökön a Semmelweis

Orvostudományi Egyetemen — a gyermekgyógyaszatban, a koponya- és agysérüléseknél, a csontváz hormonális és öregkori elváltozásainál, valamint a nyirokhalózati betegségeinél alkalmazott radiológiai vizsgálati módszereket tekintti át. A mintegy félezer hazai és külföldi kutató, orvos számot ad a sugárzásnak a gyógyításban elért eredményeiről is.

A két nap során, három szekción elhangzó kétszáz referátum és előadás közül is kiemelkednek azok, amelyekben a hazai kutatók adnak számot a sugárforrások csecsemőkori alkalmazásáról. A kongresszuson számos külföldi — többek között amerikai, NSZK-beli, olasz, svájci és svéd — előadó foglalkozik a radiológiai diagnosztika forradalmi jellegű legkorszerűbb módszereinek, a számítógépes rétegvizsgálatnak az eddigi eredményeivel és jövőbeli alkalmazási körével, jelentőségével.

Óvatosan, udvariasan

Meghibásodott és sárga, villogó fényt mutat minden irányban Szegeden, a Csongrádi sugárút és a Brüsszeli körút kereszteződésében a forgalomirányító lámpa. A kihegyezett jelzőtáblák szerint kell közlekedni, melyek alapján a 47-es főút nagykörű irányba élvez elsőbbséget. A csomópontban el-

Tudományos minősítések

A Magyar Tudományos Akadémia értesítője, a Magyar Tudomány májusi száma közli a Tudományos Minősítő Bizottság által 1978. január-februárban nyilvánosságra hozott új doktorok és kandidátusok névsorát.

A szegedi tudósok közül a Tudományos Minősítő Bizottság *Maróti Egont* Az itáliai mezőgazdasági árutermeles kibontakozása című disszertációja alapján a *történelem-tudományok doktorává* nyilvánította.

A Tudományos Minősítő Bizottság *Csanády Miklóst* A vektorkardiográfia klinikai használatával veletett bal-jobb shunt-tel járó szívhibákban című disszertációja alapján az *orvostudományok kandidátusává*; *Csirik Jánost* Online számítógépes képképfeldolgozó rendszer című disszertációja alapján a *matematikai tudományok kandidátusává*; *Herezeg Jánost* A méh működésének szabályozása című disszertációja alapján az *orvostudományok kandidátusává*; *Szgvári Menyhértet* Női nemiszervi rákos nyirokcsomó áttételei, nyirokkeringés és lymphographia című disszertációja alapján az *orvostudományok kandidátusává*; *Sztrovicza Lajost* Az izopropilgőlyög hidrogénlehasztási és bomlási reakcióinak kinetikája című disszertációja alapján a *kémiai tudományok kandidátusává* nyilvánította.

A könyvek hatalma

A könyv-hatalomátvitel beharangozni: ünnepélyes, komoly feladat. Megilletődöttséggel és különös, nagy tisztelet érzésével jár. Furcsán borzongató dolog leírni a szavakat: mátol egy héten át újra könyv-hatalomátvitel lesz Szegeden is. A Kárász utcát betűbázárra varázsolják a sátrak, az amúgy is szűk könyvesboltokban lépni is alig lehet majd. A pénz már előre félretéve, ismertető átbon-gészve, bennük megjelölve a legfigyelemreméltóbb hatalmasságok. Már csak színre lépésük következik.

Bevonulásuk ünnepélyes is lesz, de nem ez a legfontosabb. Népszerű és régen várt esemény sor következik. Tulajdonképpen eddig is uralkodtak, ám csöndben, mindennaposan meghúzó-dóva a kirakatokban, hétről hétre szerényen cserélődve. S most újra eljött az idő, jelenlétüket felmutatni, jelképes kürtszóval, amit a sátrak, a rendezvények sokasága jelent.

Ennek a hatalomátvitelnek nincs látványos programnyilatkozata. Viszont jósolgatni már előtte is lehet. Minden ezen az egy héten dől el, s nem harsány optimizmus kijelenteni: ezúttal móravárosi fiókkönyvtár-is jó irányban. A tolongás-

ban, a félretett pénz ellá-ben. A friss nyomdafes-tészagban, a borítók, oida-lak és betűk szemet győ-nyörkötető kavargásában. Amiben résztvenni öröm a gondolkodó, könyv-hatalom alatt álló embernek. Kö-szöntjük hát a könyvek ha-talmát. A legcsodálatosab-bak egyikét, ami földi éle-tünkben embernek kijuthat.

Domonkos László

Bár az ünnepi könyvhét hivatalos megnyitója csak holnap, szombaton lesz, már csütörtökön megkezdődtek a rendezvények. A DEFAG Falemezgyárban Dér Endre íróval rendeztek író-olvasó találkozót, a Somogyi-könyvtár olvasótermében pedig háromtagú szovjet íródelegációt láttak vendégül. Ma déli 12 órakor „Könyv és bőr” címmel Boleman Dénes kiállítása nyílik meg a Somogyi-könyvtár olvasótermének előterében. A tárlatot Tóth Béla, a könyvtár igazgatója nyitja meg. Délután fél 4-kor Dér Endre tart rendhagyó irodalomról a Szirmai általános iskolában, este 6 órakor pedig Annus Józseffel rendeznek író-olvasó találkozót a mizmus kijelenteni: ezúttal móravárosi fiókkönyvtár-is jó irányban. A tolongás-

A Bartók Kamarakórus jubileumi koncertje

Egyetemisták, főiskolások alapították a szegedi Bartók Béla Kamarakórust, mely fennállásának 10 éves fordulóját holnap, szombaton este 7 órakor jubileumi hangversennyel ünnepli a Bartók Béla művelődési központban. Programjukat mindenekeztől a preklasszikus és reneszánsz művek köréből választják, de fontos feladatuknak tekintik Kodály és Bárdos alkotásainak megszólaltatását, sőt rendszeresen válogatnak a legújabb hazai anyagból. Három ízben szerepeltek minősítőn, utóbb, 1976-ban „diplomás fesztiválkórus” fokozatot értek el. 1972-ig a közelmúltban elhunyt Kardos Pál főiskolai docens vezette a kórust, utóbb napjainkig *Rozgonyi Éva*, a kecskeméti Kodály Zoltán iskola igazgatója.

Szegedi fellépéseik mellett gyakran énekelnek a rádió Kóruspódiumán, sőt részt vettek az Énekszó televíziós műsorban. A főváros mellett Kecskemét, Hódmezővásárhely, Cegléd, Sárospatak, Csongrád közönsége hallhatta őket, s eljutottak külföldre is: Bulgáriába, Jugoszláviába, Franciaországba, majd legnagyobb sikerük színhelyére, az ausztriai Spittalba, ahol 1974-ben egy első és egy harmadik díjat nyertek nemzetközi versenyen. Az évben kapták meg a Népművelési Intézet díját, majd 1976-ban Kiváló Együttes kitüntetést nyertek a Kulturális Minisztériumtól és a Népművelési Intézettől, tavaly pedig a szegedi városi tanács művelődésügyi osztá-

lyának nivódiját érdemelték ki.

Holnapi koncertjükön Rozgonyi Éva vezetésével Johannes Eccard, Orlando di Lasso, Tommaso L. de Vittoria, Hans Leo Hassler, Palestrina, Schu-

bert, Francis Pilkington, Claudin de Sermizy, Debussy, Ravel, Poulenc, Kodály, Bárdos, Pásztai és Szokolay műveiből mutatnak be. Zongorán közreműködik *Bódás Péter* és *Delley József*.

Mese a kürtösről

A Szabadkai Gyermekszínház Szegeden

Akárcsak a Népszínház hét-kora a sikere. *Dusan Loncsa-fői Tartuffe-jén*, tegnap a *revics* művéből *Szabó Ferenc* fordította, az eleven dialógok, frappáns szójátékok dic-sérik munkáját. *Szabó István*, a rendező elsősorban az előadás ritmusára figyelt; nyílván ismervé az apró nézők lélektanát, jó érzéssel teremtett egyensúlyt a hatá-sos, feszült és az oldott, szó-rakoztatott pillanatok között. A gonosz fekete királynő szerepében a kiváló színészi kvalitásokkal rendelkező *Gyurcsics Erzsébet* remekelt (a vajdasági színházak találkozásán a jugoszlávai színészek egyesületének különdí-ját kapta ezért az alakításá-ért).

Ugyanezt a darabot tegnap délután a tápéi művelődési házban is bemutatták a vendégek, akik a szegedi Bábszínház, illetve a November 7. Művelődési Központ meghívására több napot töltenek nálunk. Ma délelőtt Makón szerepelnek, szombaton gyulai kirándulást íktattak programjukba, vasárnap pedig ők adják a *gyermek-napi jutalomelőadásokat a szegedi kisdobosoknak és üt-töröknek*. A fekete királynő kürtöskével tehát vasárnap délelőtt 9 órakor, illetve fél 11-kor két a Kiszínházban ismerkedhetnek a nap „ün-nepeitjei”.

S. E.

A 25. konténerkezelő pályaudvar

Az ország huszonötödik konténerkezelő pályaudvarát adták át csütörtökön a MÁV dunaujvárosi állomásán. A hazai emelőszerkezettel ellátott, speciális tehérgépkocsi segítségével 33 Dunaujváros környéki települést kapcsolnak be a konténeres vasúti-közúti fuvarozásba.

Az átadás alkalmából rendezett rakodási bemutatón a KPM vasútforgalmi főosztályának szakemberei elmondták, hogy a dunaujvárosi konténerpályaudvarral befejeződött az országos konténerfogadó hálózat kiépítése. A létrehozott kör-

zeti állomások most már gyakorlatilag az ország minden részét bekapcsolják a konténerfuvarozásba.

A KPM illetékesei Dunaujvárosban bejelentették, hogy 1978-ban a nemzetközi konténerfuvarozás is előrelép: az idén július 1-től életbe lép a KGST-országok közötti konténerhasználati egyezménye. Az év második felétől a szocialista országokba irányuló, egységesített 20 tonnás nagy konténereket Budapest két állomásán, valamint Miskolcon, Debrecenben, Szegeden és Győrben adhatják fel a fuvarozatató vállalatok.